

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Dreptatea învinge.

Sibiiu, 12 August n.

Din datele esacte și autentice pe cari le dăm mai la vale, va vedea cetătorul, că forțele cari stau față în față în războiul de acum, nu sunt egale. Luptă două state, Germania și Austro-Ungaria, cu 116 milioane de locuitori, în contra altor cinci state, cu la olaltă 230 milioane de locuitori. Deci unul contra doi. Și totuși, de pe câmpul de războiu vin știri despre frumoase izbânzi, raportate de cei mai puțini asupra celor mai mulți. Germanii fac minuni prin Belgia, pentru a-și putea croi drumul prin ea spre Paris, iar trupele noastre austro-ungare înaintază mereu și sigur pe teritor rusesc. Flota germană apoi asemenea face mari supărări flotei franceze și rusești, și Rușii sunt cuprinși de groază, că în curând trupele germane și austro-ungare se vor afla în Petersburg, capitala Rusiei. Au și început se facă tot felul de întărituri și se iee toate măsurile de apărare, ca se fie cruțată de o astfel de rușine capitala puternicului țar rusesc.

Și totuș nu va scăpa de rușine, nici capitala Rusiei, nici atotputernicul țar rusesc. Căci așa cer legile naturii, legile morale, legile dumnezeiești. Cel ce se pune pe partea păcătosului, trebuie se fie pedepsit la fel ca și cel păcătos. Va fi deci bătută, învinsă și umilită Rusia cu siguranță, pentru că trupele cari luptă în contra ei știu, că luptă pentru o cauză sfântă și dreaptă, luptă pentru însăși dreptatea, care nu poate se iasă învinsă, ci numai biruitoare.

Va costa mult aceasta reglementare a celor hărăgoși, mulți bani și multe vieți omenești, dar se va aduce cu tot dragul jertfa cerută, în firma convingere, că pe multă vreme înainte Europa întreagă va fi pusă în cea mai sigură poziție de pace, putând să-și caute cu răgaz de munca civilizatorică pe care au să și-o împlinească, toate popoarele ei culte.

Ce ne supără și ne doare este, că de învingere și de umilire va trebui să se împărțasească și Franța, țara, față de care noi, poporul român de pretutindenea, am avut totdeauna în trecut și avem și acum foarte multe și sincere simpatii. Și pentru mulți va fi de neînțeles, cum de oameni luminați, corecți, și drepti dela conducerea republicei franceze, au putut să facă cauză comună cu asasinii, cu oamenii înglodați în fără-delegi?

Dar poate că lecția pe care o vor primi, le va fi și Francezilor de învățătură pentru viitor, și i va face să fie mai precauți în alegerea oamenilor pe cari îi pun la conducere. Pentru că precum sfânta scriptură ne spune, că nu tot celce zice: doamne, doamne, va intra în împărăția cerului, astfel nu duce cu siguranță țara sa la fericire nici tot acela, care se laudă, că numai el știe să o ferească.

Cât pentru Anglia apoi se pare, că ea singură se rușinează de lucrul pripit pe care l'a făcut, întrând și ea în războiu, căci trei ministri, cei mai de valoare, s'au retras, fiindcă nu erau pentru războiu, iar valurile populației indignate pentru intrarea în războiu cresc tot mai mari în Anglia din zi în zi!..

Războiul popoarelor.

N'a fost încă războiu pe lume, la care se participe atâtea state și atâtea popoare, ca la cel acum deslănuțit asupra Europei. Dintre cele 21 de state independente ale Europei, se află puse în stare de războiu următoarele: Germania cu 65 milioane de locuitori. Austro-Ungaria cu 51 milioane. Rusia cu 134 milioane. Franța cu 40 milioane. Anglia cu 45 milioane. Belgia cu 7 milioane. Sârbia cu 4 milioane și Muntenegru cu jumătate milion. Se află în stare de mobilizare, gata de a intra în acțiune când va cere trebuința, următoarele state europene: Italia cu 35 milioane locuitori. România cu 8 milioane. Olanda cu 6 milioane. Suedia cu 6 milioane. Elveția cu 4 milioane. Bulgaria cu 5 milioane. Turcia europeană cu 4 milioane. Încă nu au mobilizat, și probabil nici nu vor mobiliza, următoarele: Spania cu 20 milioane locuitori. Portugalia cu 5 milioane. Grecia cu 3 milioane. Danemarca cu 3 milioane. Norvegia cu 2 milioane și jumătate și noul stat, Albania, care de altcum are războiu intern, cu 800 mii locuitori. Se află deci în războiu state cu 346½ milioane locuitori, gata de războiu state cu 68 milioane locuitori, și deocamdată neîmplicate în războiu state cu 34½ milioane locuitori. Cu adevărat războiul popoarelor europene!

Declarația de războiu trimisă Rusiei.

Ambasadorul monarhiei noastre austro-ungare la Petersburg a comunicat Mercuri, săptămâna trecută, guvernului rusesc declarația de războiu a Austro-Ungariei adresată Rusiei, prezentând ministrului rusesc de externe următoarea notă diplomatică: «Din ordinul guvernului meu, subsemnatul ambasador al Austro-Ungariei, am onoarea să notific Excelenței Voastre următoarele: Dată fiind atitudinea amenințătoare luată de Rusia în conflictul dintre monarhia austro-ungară și Serbia, și în existența faptului, că în urma acestui conflict, Rusia, după cum rezultă dintr'un comunicat al cabinetului din Berlin, a crezut, că trebuie se deschidă ostilitățile în contra Germaniei, și că aceasta se află în consecință în stare de războiu cu acea putere: *Austro-Ungaria se consideră de asemenea ca aflătoare în stare de războiu cu Rusia*». În ziua următoare s'au și început ciocnirile la granițele rusești, iar ambasadorul nostru dela Petersburg și-a părăsit postul, plecând la Viena, de unde tot atunci a plecat acasă ambasadorul Rusiei.

Proclamația Impăratului Wilhelm.

Înainte de a-și trimite trupele în focul războiului, prin care trec cu o vitejie vrednică de admirația lumii, Impăratul Wilhelm al Germaniei a adresat populației din imperiul său următoarea *proclamațiune*: «Dela fundarea imperiului (anul 1871), timp de 43 de ani, eu, ca și înaintașii mei, ne-am străduit să asigurăm pacea lumii. Dușmanii ne invidiază însă izbânzile și munca. Conștiința de răspunderea și de forța noastră am răbdad toate ostilitățile fățișe sau clandestine, și de la apus, ca și de dincolo de mare; dar astăzi dușmanii voesc să ne umilim; ni se cere să privim cu brațele încrucișate, cum dușmanii noștri pregătesc un atac ascuns; ni se cere să nu sprijinim pe aliata noastră, al cărei prestigiu de mare putere este în joc și a cărei umilire ar atrage și pierderea puterii și onoarei noastre. Rămâne deci ca sabia să hotărască. E vorba astăzi de *existența sau neexistența puterii germane*. Ne vom apăra deci până la ultima suflare a ultimului soldat și vom învinge, căci Germania n'a fost nici odată înfrântă, când a fost unită; și Dumnezeu va fi cu noi, precum a fost cu părinți noștri. Wilhelm».

Neutralitatea Belgiei.

Se știe, că Anglia a intrat în războiu sub pretextul, că apără interesele Belgiei, a cărei neutralitate e garantată de mult de toate puterile mari europene, acum însă neutralitatea ei a fost violată din partea Germaniei, care pentru a-și putea duce trupele mai iute în contra Francezilor și-a făcut drum prin Belgia. Știm însă, că Germania a cerut întâi permisiune dela guvernul din Belgia, ca se poată trece cu trupele ei prin acest stat. Guvernul belgian a denegat acordarea cererii și astfel a urmat declarația de războiu, trimisă Belgiei din partea Germaniei, și apoi intrarea trupelor germane pe teritor belgian. Acum se constată însă, că între Belgia și Franța esista de mult o convenție secretă, după care trupele franceze pot se treacă prin Belgia în caz de războiu cu Germania. Neutralitatea Belgiei a fost deci violată atunci, când s'a legat aceasta convenție, despre care Germania avea cunoștința esactă, și astfel guvernul german era în drept să ceară, ca să i se permită și Germaniei aceea ce se permite Franciei în caz de războiu. Probabil, că dacă se știa acest lucru la Londra, Anglia cea pururea corectă nu ar fi intrat în războiul, care de altcum nu e deloc popular în Anglia.

Elveția a proclamat neutralitatea.

Am dat știrea, că și Elveția a ordonat mobilizarea, cu toate că și pe seama ei e garantată neutralitatea, ca pe seama Belgiei. A pus pe picior de războiu o armată de 250.000 de soldați, dar numai în scopul apărării

neutralității ei. Consiliul federal, întrunit în Berna, a luat în privința aceasta următoarea hotărâre: «Elveția va menține prin toate mijloacele neutralitatea teritoriului ei pe timpul războiului. Cât privește părțile din Savoia (teritor francez), cari participă la neutralitate, conform cu declarațiunea puterilor făcută la 1815, consiliul federal crede, că e de datoria sa să releveze, că Elveția are dreptul să ocupe acest teritor. Ea își va și esercia acest drept, dacă evenimentele așa vor cere, pentru a asigura astfel neutralitatea și inviolabilitatea teritoriului elvețian. Va respecta însă restricțiunile cuprinse în tratate, mai ales cele privitoare la administrația acestui teritor. Să va strădui a se înțelege în privința aceasta cu guvernul francez». Ultimile știri spun, că de fapt trupele elvețiene au ocupat părțile din Savoia, cu învoirea Franciei.

Căderea fortăreței Liège.

Se confirmă știrea, că puternica fortăreață Liège din Belgia a fost cucerită cu asalt din partea bravelor trupe germane. Primul atac al trupelor germane asupra cetății n'a reușit, dar mai venind și alte trupe întru ajutor, al doilea atac a fost încoronat de cel mai strălucit succes. Cetatea a căzut în mâna Germanilor. Faptul acesta e de o însemnătate epocală, pentru că cetatea Liège era astfel întărită și provăzută cu atâtea mijloace moderne de apărare, încunjurată cu atâtea forturi și puternice fortulețe, încât se credea, că nu poate de loc să fie asaltată cu succes. Vestea despre căderea cetății acesteia a făcut în Germania, și mai ales în Berlin, o impresie care nu se poate descrie. Mulțimea alerga pe strade ca eșită din fire de marea bucurie și aclama cu frenesie pe Impăratul Wilhelm și viteaza armată germană. Ziarele au scos ediții separate, preamărind pe bravii soldați cari au făcut minunea aceasta. Ziarul «Lokalanzeiger» scria următoarele: «Toate inimile se cutremură în fața acestei prime victorii a bravei noastre armate. Ea confirmă prevederile noastre, că putem să așteptăm în liniște evenimentele viitoare. Această victorie este începutul unor fapte eroice, despre cari se va vorbi atâtea vreme, cât vor mai exista oameni pe pământ. Din acest moment dușmanii noștri se vor convinge, că toți la un loc nu sunt destul de tari, ca să ne distrugă, cum a fost intențiunea lor»....

E într'un adevăr extraordinară prestațiunea trupelor germane și istoria va vorbi cu multă admirație despre această bravură a lor, dat fiind că alte fortărețe, mai vechi și mai primitive, au fost în stare să reziste săptămâni și luni de-a rândul, iar Liège, cea mai modernă și cea mai bine întocmită fortăreață, după planurile căreia sunt făcute și întăriturile din jurul capitalei române București, în două zile a fost silită să capituleze. Vineri în zorile zilei Nemții au intrat ca stăpâni în ea!

Pastorală.

Pastorală Preasfințitului Domn Ioan I. Papp, Episcop al Aradului, adresată credincioșilor sei, cu ocazia ordonării mobilizării generale, următoarea:

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Aradului, Orășii-Mari, Ienopolei și al Hălmagiului, precum și al părților adnexate din Bănătul-Timișan.

Iubiților cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Cristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă!

Iubiților creștini și fii sufletești!

Pe când veți primi această scrisoare pastorală, care — din cauza absenței noastre dela reședință — vi-o trimitem numai acum, voi veți fi aflat, că iubita noastră patrie comună Ungaria și cu ea toți cetățenii din monarhia Austro-Ungară, am ajuns în stare excepțională, din care motiv Maiestatea Sa glorioasă nostru Împărat și Rege Apostolic Francisc Iosif I, cu auto-grafa din Ischl, dela 28 Iulie a. c. s'a aflat îndemnat a adresa supușilor Săi un manifest, care sună astfel: (Urmează manifestul în întregime, apoi se continuă).

Iubiților creștini și fii sufletești!

Am crezut de datorința mea să vă pun în vedere acest manifest, nu numai pentru eternizarea lui în istoria bisericii noastre, dar deosebi cu scopul, ca voi cei de acum și cei ce vor urma după noi să înțelegeți și să știți, că Maiestatea Sa glorioasă și preabunul nostru monarh numai cu mare greu s'a hotărât pentru asemenea pas de rășhoire, și dacă totuși s'a hotărât, a făcut-o pentru aceea, pentru că între împrejurările date, cinstea Lui, a tronului, binele și fericirea patriei și a cetățenilor ei, și însăși demnitatea de mare putere a monarhiei, nu-L putea dispensa dela ridicarea armelor împotriva dușmanilor fără de lege.

Când însă preabunul nostru monarh se adresează către toți supușii de sub glorioșul Său sceptru, este datorința noastră să ne dăm seamă înainte de toate, că între acestea popoare, la a căror credință apelează Maiestatea Sa, suntem și noi Români din întreaga monarhie, iar așa stând lucrul, este datorința noastră sfântă: să ne dăm seamă și de aceea, că între virtuțile moștenite de noi din moși-strămoși a strălucit ca soarele între celelalte corpuri cerești cea virtute străbună a noastră, care o numim credință neclătită către tron și iubirea de patrie, dela împlinirea cărei datorințe cetățenești fiii neamului și ai bisericii noastre românești nu numai nu s'au dat nici când îndărăt, ci din contră, au dat totdeauna cu dragoste și bunăvoință toată jertfa de bani și de sânge, când li s'a cerut și în măsura ce li s'a cerut.

Tocmai de aceea, acum când credința noastră către tron și alipirea de patrie are să cadă în cumpănă deosebită, eu am nu numai credința, ci și convingerea fermă, că voi, iubiții mei fii sufletești, veți fi la locul vostru, veți urma cu mândrie pe urmele străbunilor voștri întru împlinirea acestei datorințe cetățenești, și cu atât mai vărtos cu cât noi și neamul nostru nici când n'am pierdut din vedere fapta lui Brutus, a tânărului

roman de odinioară, care plecându-și fața la pământul pe care s'a născut, l-a sărutat zicând, că „pământul este mama lui“. În consecință ne știm da seama și acum, ca și în tot trecutul nostru îndepărtat, de faptul, că locul pe care ne-am născut și unde am crescut și trăim și noi, este patria noastră adevărată, el este mama noastră a tuturor neamurilor, cu cari ne-am trezit viețuind în societate pe acest pământ.

Și când acum, ca și în trecut, ne știm precum și trebuie să ne știm da seama de acest adevăr, trebuie să ne mai dăm seama deosebit și de faptul, că nici când n'a fost pentru noi România atât de priincios momentului pentru manifestarea iubirei deapropelului și astfel pentru încheierea și întărirea adevăratei legături de prietenie și consimțire cu cetățenii noștri, decât ce este în momentul de acum, ca întru apărarea tronului și a patriei să fim una în cugete și în simțiri, una în vorbe și în fapte cu toate neamurile de sub coroana Sfântului Ștefan.

Sunt grele zilele prin cari trecem, dar tocmai aceasta mă îndeamnă să mă adresez vouă, iubit cler și popor, sfătuindu-vă cu dragoste și iubire părintească pe toți, fără osebire, ca conștii de greutatea situației și însufleții de pilda bună și vrednică de laudă a strămoșilor noștri, să stați acum, mai mult ca ori și când, neclintii în credința și alipirea către patrie și Tron și să deți fără șovăire tot ce vi se cere către înalta ocărnuire a statului pentru izbănda armelor monarhiei noastre în contra vrășmașului văzut și nevăzut.

Vă sfătuiesc totodată să fiți tari în nădejdea binelui și să nu vă lăsați ispitiți de greutatea vremii, nici de vorbele dulci ale sfătuitorilor vicleni și înșelători, ci să aveți deplină încredere în guvernul Maiestății Sale și să vă întăriți în tot mai tare credința în Dumnezeu și în dreptatea cauzei pe care trebuie să o apărăm cu toată ființa noastră.

Vă sfătuiesc deosebi, ca în convenirile voastre publice și private să vă păziți cumpătul în vorbe și în fapte; să vă feriți de birturi și de toate locurile, cari au puterea de a înfierbânta inima, de a întunece judecata sănătoasă a minții și astfel de a împinge omul în păcate; să vă feriți și de ceartă și gâlceavă între voi, ori cu cei de altă limbă și credință.

Să dispară deci din inimile și cugetele tuturor ori ce ură și poftă de răzbunare, ci conduși de duhul sfinte evanghelii să iertați cu dragoste creștinească toată nemulțămirea ce s'îi crede că v'a făcut de aproapele vostru în vremea de pace. Și aceasta să o faceți cu atât mai vărtos, cu cât în fața vrășmașului comun nu putem sta divizați, nici după limbă și credință, și nici după naționalitatea etnică, ci trebuie să fim una în cugete și în simțiri cu toți cetățenii iubitei noastre patrii. În urmăre vă sfătuiesc cu toată căldura dragostei mele părintești și cu puterea cuvântului arhieresc, să nu perdeți din vedere, că ori care ar fi sfârșitul războiului de acum, noi tot aici avem să rămânem și să trăim în societate creștinească cu celelalte neamuri; deci să ne cugetăm și la aceea, că precum ne va fi ținută de acum, așa ne va fi și dreptul la ocrotirea și sprijinirea noastră și a instituițiilor noastre din partea guvernului țării, deci trebuie să ne dăm bine seama, că este în interesul binepriceput al nostru și al neamului nostru peste tot, să fim cu bune sentimente către toți cetățenii și să dați ascultare necondiționată tuturor factorilor și mai mirilor chemați a conduce

trebile în stat, în a susținea buna rânduială în țară.

Și acum, când o parte însemnată a fiilor noștri, întocmai ca și fiii celorlalți concetățeni, stau sub armă, îmi împlinesc datorința de arhieru și părinte, făcându-vă băgători de seamă la faptul că luptătorii nu luptă numai pentru sine și ai săi, ci luptă pentru noi toți, ei luptă pentru cinstea și dreptatea sfântă a patriei noastre iubite, și astfel pentru pacea și binele nostru al tuturor.

Tocmai de aceea, nu numai vă sfătuiesc părintește, ci vă și rog pe toți și cu toată puterea cuvântului arhieresc, ca pe cei rămași acasă pe urma celor duși la arme să-i mângâiați și îmbărbătați, iar pe cei lipsiți să-i ajutați după putință, dar cu toată bunăvoință, ca să nu sufere lipsă în ale traiului, și astfel să le faceți suportabile zilele lipsirii de acasă a fiilor și respective a părinților și soților lor.

Deosebi sfătuim dela iubita noastră preoțime și învățătorime și dela întreaga inteligență clerică și mireană, să lumineze poporul în senzul acestui cuvânt al nostru, ferindu-i pe toți de orice transgresiuni, cari între împrejurările date pot pricinui multă gâlceavă și supărare, pentru că din scânteia mică se aprinde focul.

Avizăm și îndatorăm apoi onorata și iubita noastră preoțime parohială, ca în toate Duminecele și sărbătorile din cursul războiului cunoscut, înainte de rugăciunea amvonului să cetească cu înghetare rugăciunea ocazională în textul următor:

„Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare departe, care toate le ocărnuiești de după a Ta înaltă înțelepciune și dreptate necuprinsă de mintea omenească, la Tine cădem cu umilită și Tine ne rugăm cu osărdie dintru adâncul sufletului nostru: Privește Doamne din înălțimea Dumnezei Tale cu blândețe și iubire părintească asupra monarhiei noastre, ajunsă în războire fără vina ei.

Tu Doamne al îndurării, înmuțește zilele și anii, susține și întărește scumpa sănătate a atotprealuminatului și glorioșului Împărat și Rege al nostru apostolic Francisc Iosif I-ul.

Tu Doamne al dreptății, adă-ți aminte de toate popoarele supuse sceptrului atotprealuminatului și glorioșului nostru monarh; adă-ți aminte Doamne de fiii neamului nostru și de fiii tuturor neamurilor monarhiei, cari în conștiința datorinței lor cetățenești au lăsat căminul părintesc, au lăsat soția și pruncii, părinții, frații și surorile, au lăsat deci toate ale lor și au plecat cu veselie la oaste întru apărarea drepturilor câștigate ale tronului și patriei noastre.

Doamne al puterilor, păzește sănătatea și viața, întărește brațul ostașilor monarhiei noastre și dă biruință armelor lor, ca astfel întregi și viguroși să se întoarcă cu bucurie și veselie la vetrele lor, arborând steagul biruinței.

Doamne Dumnezeul mângâierii și părintele săracilor și al celor neputincioși, privește cu bunăte părintească și asupra celor de acasă, cari ziua și noaptea se cugetă la soții, părinți, fiii și frații lor îndepărtați, mângâie-i Doamne pe toți cu darul milostivirii Tale și-i învrednicește a se întări în nădejdea revederii sănatoase cu cei îndepărtați ai lor.

Doamne, Dumnezeul nostru, înaltă cornul puterii Tale și fă cu milostivire părintească, ca acest războiu să ajungă cât mai curând la sfârșit bun, spre gloria mo-

narhiei și spre întărirea stăpânirii atotprealuminatului și glorioșului Împărat și rege al nostru apostolic Francisc Iosif I-ul, dăruind tuturor popoarelor monarhiei liniștea trebuincioasă pace și bună înțelegere cu toți, ca așa neîmiedecă să șorim în toate cele bune și folositoare, mărind cu bucurie și veselie preasfânt numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh. Amin.“

Iar sub decursul împărțirii anaforei dispunem a se cânta troparul dela sfîntirea apei mici „Măntuiește Doamne etc.“.

Sunt deplin conștii, că acest glas al meu va fi ascultat și împlinit de către voi toți și prin purtarea voastră creștinească și patriotică veți dovedi și voi numele cel bun al neamului nostru, și care în toate veacurile s'a dovedit de popor de ordine și de rezim neclătit al tronului și al patriei.

În aceasta bună credință țacheu acum cu cuvintele apostolului neamurilor și vă zic: „Darul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu tatăl și împărășirea sfântului Duh să fie cu voi cu toți“. Amin.

Arad, la 22 Iulie (4 August) 1914.

Al vostru tuturor de binevoitor

Ioan I. Papp
episcopul Aradului.

Dela „Crucea Roșie“.

Comunicare și apel.

În vederea războiului început, comitetul filialei din Sibiu a „Crucei Roșii“ a hotărât să-și desvolte activitatea în Sibiu în următoarele direcțiuni:

1. Va da instruire în îngrijirea bolnavilor, doamnelor și domnișoarelor cari sunt gata a face servicii ajutoare, ori a îngriji bolnavi, în mod voluntar și gratuit, aici în Sibiu, în spitalul civil și militar, eventual în spitalele de nevoi, ce se vor înființa.

2. Soldații răniți sau bolnavi vor fi așteptați la gară, celor sosiți li se va da la gară o mică gustare, și se va purta de grijă, ca fiecare soldat să fie dus la careva dintre spitale, amăsurat stării în care se află.

3. Va purta de grijă de corespondența dintre soldatul rănit sau bolnav și membrii familiei sa'e.

4. Se vor aduna din timp în timp dela public bani pentru soldații vulnerați sau bolnavi și familiile lor.

5. Sa va exopera primirea singuraticilor ofițeri și fii în reconvalescență în îngrijire particulară.

Mai are apoi reuniunea, afară de acestea, intențiunea, de a înființa, dacă va cere trebuința un spital în casa din strada Reissenfe's nr. 17 aparținătoare școlii evanghelice de menaj

O mulțime de lucrări serioase și frumoase li așteaptă pe toți aceia, cari au inimă și voință, de a alina durerile și grijile ostașilor răniți.

S'au anunțat deja multe doamne și domnișoare din toate clasele la subseria reuniune. Tutoz acelor, cari încă nu s'au anunțat, dar simțesc aplicare și înclinare de a săvârși vreuna din lucrările amintite, li se adresează apelul de a se anunța la secretarul reuniunii, pretorul *Gustav Andrae*, strada Șaguna 10. Anunțările se fac înainte de amiază între orele 11—12.

Cei-ce s'au anunțat și se vor mai anunța, vor fi chemați în una din zilele proxime la o întrunire, pentru a se face împărțirea în diferitele categorii de muncă.

FOIȘOARĂ.

Sfânta icoană din Lucca

— de Selma Lagerlöf.
(Urmare).

Robul ridică nitel capul privindu-i răpede printre pleoapele pe jurătate închise, apoi se așeză din nou la odihnă.

— „Pe viața mea, zise bătrânul, am în pungă nu mai puțin de treizeci de florini de aur. Dar nu voiu să mă ating de ei, căci sunt meniți cui-va, care dă insutit de cat li dai. Vezi prin urmare, că nu-i bine să micșorez numărul banilor. Mai bine vom plăti la întoarcere.“

Luntrașul ridică iarși capul mirat.

— „Cine-i acela, vă rog, care plătește insutit?“ făcu el.

— „Cine să fie, dacă nu sfânta icoană a răstignirii din Lucca?“ strigă bătrânul.

Atunci robul începu a râde amar.

— „Să vă spun ceva. Am în adevăr poruncă, să nu duc pe nimeni fără plată de o jumătate de florin. Dar acum, în timpul răpaușului, am drept să vă trec și pe de geaba. Nu-mi mulțumiți, căci mai bine ar fi de voi să nu vă due în Italia. Dar n'am dorință să fac bine și eață vă trec. Odată dincolo, găsiți voi drumul la Lucca. O să vedeți voi, cum v'au prostit de frumos“.

Le făcu semn să se urce în luntre. În timpul trecerii n'a rostit o vorbă, dar când a ajuns la Reggio, începu din nou a vorbi cu mare amărăciune.

— „Fîind că sînteți așa de încredințați, că icoana o să vă ajute, vă voiu spune, că nime nu s'a rugat mai din inimă la Dumnezeu decât mine, robul ferecat la muncă siloică. Și s'ar fi cuvenit să capăt ajutor, fiindcă nu stau aici pentru vre o fără de legă ce aș fi făptuit, ci pe năpastă. Cei atot puternici din cer ar trebui să ajute în asemenea întâmplări. Nu văz însă să-i fi venit în gând unuia din ei să facă pentru mine ceva“.

Când cei doi bătrâni s'au pogorât din luntre pe țărm, femeia zise:

— „Lumea e mai plină de nenorociri și durere de cât am crezut“.

— „Da, răspunse moșneagul, în adevăr, e plină de întristări. Ține minte nevastă să nu uităm a întreba sfânta icoană, de ce n'a aflat ascultare omul acesta și de ce n'a scăpat de chinul ce suferea pe nedrept?“

Apucară apoi spre Miază Noapte și călătoriră săptămâni și luni de-a rândul. În sfârșit într-o zi spre seară ajunseră într'un oraș, care li s'a spus că era Lucca.

— „Bărbate dragă, zise femeia când au trecut pe poarta orașului, ce mult mă bucur, că am ajuns la țelul călătoriei noastre. Dacă voești și tu, haidem deadreptul

la biserică. Nu am liniște pînă nu voiu vedea sfânta icoană“.

— „E târziu și nu peste multă vreme se va isprăvi vecernia și vor închide ușile“.

Măcar că erau foarte obosiți, după o zi lungă de călătorie, grăbiră pași și când ajunseră de vedea zidurile catedralei începură a alerga. Dar tot au sosit prea târziu. Clisierul, care avea grija bisericii, era în pregăt, încuiase și atârna la brâu legătura de chei.

— „Ah, dle clisier, — strigă baba, căci ea ajunse înainte — fă-ți miță cu noi și dă-ne drumul o clipă în biserică. Suntem din Palermo, aducem un dar pentru sfânta icoană a răstignirii ce se afla aici“.

— „D-le clisier, — zise bătrânul lund femeii vorba din gară — noi nu suntem cerșitori. Uite o pungă cu trei zeci de florini. Li dăm sfintei icoane, fiind că știm că ni-i va întoarce insutit“.

Erau așa de aprinși, în cât l-au apucat pe clisier de haină și-l ținneau locului. Dar clisierul acesta s'a spăiat crezând că are a face cu niscăi-va nebuni.

— „Ce poftiți? Biserica s'a închis pe azi. Înainte de mâine dimineață nu se va mai ceti nici o liturghie“.

— „Prietine dragă, zise femeia, n'am venit să ascultăm liturghii. Avem noi preoți și biserici din belșug și în Sicilia; nu făceam drum așa de lung pentru atăta. V-

nim numai să dăm sfintei icoane trei zeci de florini de aur, fiindcă știm, că înapoiește insutit darurile ce i se fac“.

Femeia vorbea și mai cu încredințare de cât de obicei, fiindcă sosise doar la locul unde avea credința că o vor înțelege. Dar clisierul părea tot așa de mirat de vorbele ei ca și toți ceilalți.

— „Dragă domnule clisier, făcu femeia, Domniile voastre veți fi știind cum stau lucrurile. Un călugăr de-acolo ne-a povestit de minunea aceasta în Palermo“.

— „Vă încredințez, prietini dragi, că nu știu nimic și că nu pricep boabă din câte spuneți. Istoriști-mi totul, de la capăt pe rând. Semănați oameni în toate mințile, dar vorbiți ca nebuni“.

În timp ce-i povesteau și-a făcut socoteala: „Dacă oamenii ăștia sunt așa de încapățînați, c'au făcut călătoria dela Palermo pînă aici, să aducă sfintei icoane banii, ar fi în zadar să cerc a-i depărta de la biserică. Nu se vor linști pînă ce nu le-o voiu deschide“.

Luă deci de la brâu legătura de chei și se pregăti să deschidă ușa. Mai făcu însă o încercare de a-i scoate din rătăcire.

— „Ah prietine, zise el trăgând de zăvorul cel gros și greu, e adevărat că în biserică asta se află o icoană veche, cu răstignirea Mantuitorului, dar e prăpădită de tot. E atârnată de un stâlp și nebagată

Reuniunea are mai departe trebuință pentru spitalul ce-l va înființa eventual în casa din strada Reissenfels nr. 17 de albi-turi și haine de pat, de toate categoriile, ca: perini, matrafe, plapome, saltele, lepedee, fețe de perini, etc. Cerce vrea și poate să dea astfel de obiecte, e rugat să le predea vându-le prețese *Reindl*, care locuiește în casa numită.

În fine se adresează cu stimă rugărea onoratului public, se sprijinească după putință colecta generală întreprinsă în parte și pentru „Crucea Roșie”, ca reuniunea să fie în stare a-și împlini chemarea.

În numele comitetului:

Sibiu, 10 August 1914.

Frideric Walbaum m. p. Gustav Andraem p.
comite suprem și comes secretar.
săsece, președinte.

Cătră universitarii din Cluj.

Rectorul universității regeste ungurești Francisc Iosif din Cluj, a adresat studenților universitari sub numărul 2414 pres. următoarea recercare: Recerc pe aceia dintre studenții universității noastre, cari nu fac serviciu militar, dar dorind să-și îplinească datorințele, se angajază la îngrijirea bolnavilor, vulneraților, la sevărșirea de lucrări de birou, la eserciarea supraveghierii, sau la alte servicii corespunzătoare pregătirilor lor ca exprimându-și intențiunea aceasta să-și comunice oficiului rectoral domiciliul, în scopul de a putea fi încunoștiințați în cas de necesitate.

Cluj, 5 August 1914.

Rectorul universității reg. ung. Francisc Iosif din Cluj.

Dr. Kenyeres Balázs.

La chestiunea asigurărilor cu rizic de războiu.

— Lămuriri. —

Zănic auzim și cetim plângeri, cum împrejurările grele prin cari trecem sunt exploatate — special în daraveri neguțatoresci — de oameni fără inimă și fără conștiință.

Pe terenul afacerilor de asigurare încă se arată asemenea figuri, cari — mistificând sau retăcând adevărul — nu se sîfesc a abuza de buna credință a mobilizaților îngrijți de viitorul familiilor lor. Aud cu regret, că în felul acesta lucrează chiar și un român, membru al societății din loc, care stă în serviciul unei societăți de asigurare străine. Aud, că afirmă cătră toți fără rezerve,

1. că asigurările de viață, contractate în trecut cu premii normale, fără nici un adaos, la societatea ce servește, având suplimente pentru rizic de războiu, sunt valabile necondiționat și fără restricțiuni — în caz de moarte a asiguratului în sau din cauza războiului — pentru întreaga suma asigurată și

2. că contractează și acum, deasemenea cu premii normale și fără adaos, asigurări valabile pentru întreaga suma asigurată, în caz de moarte în războiu.

Fiind aceste asigurări chestiuni de existență pentru nenumărate familii române, ca

unul care cunoștea afacerile de acest fel, îmi consider de datorință morală să dau câteva lămuriri sincere și de folos pentru cei interesați, pentru că aceștia să-și facă seamă până nu e târziu la ce se pot aștepta și cum au a purcede ca să nu fie înșelate așteptările lor de bună credință.

Am studiat condițiunile de asigurare a tuturor societăților de seamă indigene și străine și constat, că n'am găsit nici una, care să fi luat sau să ieie asupra sa, în mod necondiționat, angajamentele susținute în cele precedente. Pentru premii normale, societățile se obligă la suma întreagă cel mult față de gloțși, iar asigurările celor ce n'au ajuns la gloate — pentru caz de războiu — sau se suspendează sau apoi se garantează ori în o sumă mai redusă, ori în o sumă proporționată, de regulă maximul de 4%, a tuturor capitalurilor similare asigurate.

Ce privește afirmațiunile conștionalului nostru, îmi permit a constata

ad 1. m'am convins din nenumărate polițe, că societatea ce o servește încă nu garantează în mod necondiționat suma asigurată. Ea garantează numai rezerva de premii, întregită la 3%, a tuturor capitalurilor ce le-a avut asigurate — în cursul războiului — cu rizic de acest fel; aceste 3% se împart între cei decedați și perduți în războiu pe baza proporției în care le stă suma asigurată cu rezerva de premii; asigurații mai vechi primesc un coțient mai urcat, cei mai noi — unul mai redus, și

ad 2. nu cred că societatea ce o servește să facă și de prezent asigurări cu premii normale pentru caz de războiu, decât tot numai cu restricțiunile din punctul precedent; cel puțin aceasta am constatat o din condițiunile date unei persoane ce a voit să se asigure.

Toate societățile solide iau rizicul sumei întregi numai pe lângă adaose speciale de 4-6%, a sumei asigurate, adaose cari trebuiesc plătite din prilejul mobilizării și — mărturisesc sincer — nu-mi pot închipui societate solidă, care să ajungă la atâta înconștiență și ușurătate, încât să ia asupra sa asemenea grele rizicuri de războiu fără contra valoare corespunzătoare.

Recomand deci oamenilor nostri interesați să fie cu cea mai mare atențiune. Să-și cetească condițiunile de asigurare și dacă nu le înțeleg — să întrebe și pe alții. Mai departe, dacă vor vedea, că asigurarea nu le e garantată în mod necondiționat, să ceară imediat să li se spună condițiunile și adaosele ce trebuiesc îndeplinite ca suma asigurată să fie valabilă fără restricțiuni. Aceasta să o facă în special cei mobilizați. Celor ce ar dori să facă afaceri nouă încă le recomandăm să fie cu precauțiune, să consulte pe cei ce le știu mai bine și au și inimă și răspundere pentru ceea ce fac și spun. Pentru ori ce eventualitate va fi bine să scrie deslușit pe ofert, că asigurarea să contractează cu condiție, că, în caz de moarte în războiu, suma asigurată să se plătească întreagă. În fine să scrie și aceea că polița să se extradeze în timp hotărât, relativ scurt, căci cum societățile și-au rezervat 30-60 de zile să se pronunțe că primește sau nu ofertul, prea lesne se pot întâmpla surprize neplăcute.

Sibiu, la 8 August 1914.

Ioan I. Lăpădatu
director de bancă.

¹ Notez, că unele societăți, dacă cererea de extindere a rizicului de războiu asupra întregii sume asigurate, nu s'a făcut imediat după publicarea mobilizării, azi nu o mai primesc.

în seamă. Nma nu se închină la ea. Pot jura, că de 25 de ani, de când sunt aici clisier, n'a făcut nici o minune.

Bătrânii s'au mirat mult de vorbele lui.

— „Gândiți, prietini, urmă clisierul, dacă icoana ar avea astfel de putere cum spuneți, ar fi avut măcar grijă să ajute tufa de trandafir din zidul bisericeii. Într-o vreme era cea mai mare bucurie a mea când tufa înflorea. Tot coțul până la turn îl investimanta cu trandafiri cei mai frumoși. Acuma de câțiva ani nu înfloresc. O ud, o îngrijesc cât pot mai bine, și pare verde și vioale. Nu înțeleg însă de ce nu dă flori?”

Suspina adănc și părea foarte mahnit, încât călătorii îi feg'duiră, că îndată ce vor fi în fața sfintei icoane, o vor întreba de ce nu mai înfloresc trandafirul? Dar clisierul nu luă nici într-o seamă vorbele lor.

— „Grăbiți-vă — zise el deschișând ușa. — Stau aci afară și vă aștept. E ușor de descoperit icoana, atârnă sus pe stălpul de lângă candela aprinsă.”

Cei doi bătrâni erau mișcați de vorbele clisierului, dar credința nu li s'a zgduid de loc și îndată ce văzură ușa deschisă intrară. Dar înăuntrul se opriră, căci casa Domnului avea ferestre foarte înguste și în ea domnea cel mai desăvârșit întunec. Foarte departe, drept înainte, licărea ce-i drept o pară roșie, dar nu știau cum

să ajungă până la ea, fără să se împedec de morminte și stâlpi.

Bătrâna făcu un pas înainte, dar mai că n'a căzut din pricina unei trepte și se opri înfricoșată.

— „Stai numai câteva clipe liniștită, până mi se vor deda ochii cu întunecul.” — îi șopti bătrânul, căci așa era de stăpănit de sfîntenia locașului, încât nu putea să rostească o vorbă cu glas ridicat.

Atunci li s'a părut, că flacăra cea roșie se desparte în două. O jumătate din ea începu a pluti ici și colo prin biserică, și pretutindenea pe unde trecea se aprindea de năprasni făclile de pe altare și în sfășnicele cu multe brațe, încât întunecul pieri repede.

— „Ah, bărbate, zise baba, vezi: au început a aprinde luminările. În curând n'o să fie greu de loc să ajungem la icoană.”

— „Femeie dragă, zise bărbatul, clisierul a intrat prin veștmântărie de aprinde luminările. Vezi deci, că nu-i așa de reu cum părea și că ne ajută să găsim icoana.”

— „Numai nu pricep de ce-și dă atâta ostăneală cu noi. Două trei luminări erau de ajuns; dar uită-te, aprinde nu numai pe altare, dar și în paraclisele de pe de lături și în fride.” (Va urma).

De pe câmpul de războiu.

Ultimele telegrame spun, că la granițele Elsației trupele germane au spart și luat la goană un corp întreg de armată franceză, că în Rusia trupele noastre și cele germane, operând împreună, cuceresc teren rusec, după ce Rușii se retrag, și că atacurile sârbești și muntenegrene au fost de nou respinse cu succes la granițele Bosniei.

NOUTĂȚI.

Soldați în catedrală. Luni după amiază la orele 4 au venit gloțșii și honvezii români din garnizoana Sibiiului, sub conducerea domnilor ofițeri, în catedrala noastră, unde li s'a oficiat un scurt serviciu divin, prin însuși Escelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, asistat de P. C. Sa, Protosingelul Dr. Eusebiu R. Roșca, de domnii Mateiu Voileanu, Dr. Vasile Bologa și diaconul Dr. Oct. Costea. Escelența Sa a cetit apoi în genunchi rugăciunea și la urmă a rostit soldaților, cari au umplut catedrala în sensul cel mai strict al cuvântului, o vorbire mișcătoare, îmbărbătându-i și îndemnându-i se aibă credință în bunul Dumnezeu, care va griji de ei și de cei lăsați acasă. Escelența Sa a fost viu aclamat din partea soldaților.

*

Principele Carol în Sibiu. Principele Carol al României, în drumul său dela Berlin la București, pe care-l face cu automobilul, a sosit ieri, Marti, în Sibiu, unde primit fiind cu onoruri militare a luat dejunul în cafeneaua din palatul consistoriului nostru, apoi pe la orele 10 a. m. a plecat mai departe cu suita sa, pe la Turnu-Roșu în România. Momentele cât a stat în Sibiu Alteța Sa le-a petrecut în societatea domnilor comisari guverniali Dr. Betegh și Walbaum, a mai multor ofițeri înalți și a altor onorațorii din Sibiu; iar la plecare numărul public care se adunase în fața cafenelei, a aclamat cu căldură pe înaltul oaspe al Sibiiului.

*

Moștenitoru de tron german pe câmpul de luptă. Wilhelm, principele de Prusia, în ziua când Germania a făcut declarația de război Rusiei, a fost numit comandant în diviziunea gardei prusiane. Garda va opera pe câmpul de luptă francez.

*

Pentru cei lipsiți. Adunarea pe strade, cu cassette, de ajutoare, pe seama familiilor remase în miserie pe urma celor chemați la arme, aranjată Duminecă, în 9 August n. din partea reuniunilor de femei din Sibiu, fără deosebire de limbă și de religie, a dat ca rezultat frumoasă sumă de 3151 coroane. Dovadă eclatantă, despre zelul de jertfire al poporațiunei noastre. Tutoor celor ce au contribuit la frumosul succes li se aduce mulțămită. A doua adunare de bani tot pe calea aceasta, se va face în luna viitoare.

*

Monarhul și mobilizarea. Maiestatea Sa, aflând despre însușirea cu care se fac pregătirile militare, s'a exprimat cătră cei din împrejurimea sa: „Simțesc o mare bucurie, că mobilizarea se face într-o ordine atât de exemplară, și că cei convocați la arme se grăbesc la trupele lor atât de punctual și cu atât entuziasm.”

*

Impotriva războiului. Cu toate că Anglia se află în stare de război cu Germania, în Londra se răspândește foi volante în sute de mii de exemplare, în care se ia poziție împotriva războiului. Sînt, între cei ce au semnat aceste foi volante, numeroase nume cunoscute, atât bărbați, cât și femei engleze, care condamnă cu hățărare ajutorul dat Rusiei din partea Angliei.

*

Ambasadă ruinată. Palatul pompos al ambasadei germane din Petersburg, cum se vestește din Berlin, a fost cu totul prefăcut în ruine. Clădirea, una dintre cele mai frumoase ale capitalei rusești, fusese zidită nu tocmă de mult. În cercurile oficiale din Rusia lumea se încercă a scuza brutalitatea comisă prin faptul, că marelă duce Constantin ar fi fost insultat în călătoria sa prin Germania, și că împărăteasa văduvă a Rusiei ar fi fost împedecată în trenul ce o ducea acasă în Rusia, — ceea ce nu e adevărat.

*

Distincția împăratului german. Generalul de infanterie *Emmich*, care a condus asaltul trupelor germane asupra orașului Liège (Lüttich) din Belgia, a fost distins din partea împăratului Wilhelm cu ordinul: Pentru merit.

*

Arestarea unui principe. Colonelul rusec principele *Leuchtenberg*, cum se anunță din München, a fost arestat la o moșie împreună cu soția și copiii săi. Principele este o rudenie de-a țarului.

*

Comunicația trenurilor. Începând de Duminecă, trenul între Sibiu și Turnu Roșu comunică în modul următor: Pleacă din Sibiu la 4-15 după amiază; sosește la Turnu Roșu la 6-42 d. a. Pleacă din Turnu Roșu la 7 ore dimineea, și sosește în Sibiu la 9 ore 35 minute înainte de amiază.

*

Bulgar în armata rusească. Generalul bulgar *Radco Dimitriev*, reprezentantul Bulgariei la Petersburg, a intrat ca voluntar în rândurile armatei rusești. Din Sofia se scrie că Dimitriev, prin faptul acesta, este considerat în Bulgaria ca trădător, care n'are să se mai întoarcă în patria sa.

*

Colecta societății Crucea Roșie în primele zile a dat un rezultat de peste 50 mii de coroane. În părțile sudice ale țării o mare parte dintre contribuitori sunt sârbi.

*

Câți sunt chemați la arme? Statisticianii arată, că în urma mobilizărilor de până acuma, sunt chemați la arme în Europa 40-42 milioane de oameni. Masa aceasta uriașă pricinuește cheltueli de un miliard coroane pe fiecare zi.

*

Cenzura foilor din străinătate. Monitorul oficial publică ordinul ministerial cu privire la produsele presei sozite din străinătate. Ziarele și revistele au să fie controlate; în caz când cuorinsul lor ar fi primejdios pentru interesele campaniei, publicațiunile acestea vor fi confiscate.

*

Nazarinean împușcat. La regimentul al 6-lea de honvezi din Maria Tereziopol a fost împușcat săptămâna trecută un nazarinean de oarece n'a voit să pună mână pe armă. Exemplul văzut cu ochii a îndemnat pe alți 6 soldați nazarineni din acelaș regiment să nu se mai ferească de pușcă, ci să o prindă în mână și să apere țara.

*

Medicinistii în serviciul războiului. În urma apelului publicat de facultatea de medicină din Budapesta, s'au anunțat la decanat 400 de medici și neobligați la arme, ofărindu-și serviciile pentru îngrijirea răniților. Mai întâi vor fi primiți rigorozanți, după aceea medicinistii din anul al cincilea, și în sfârșit medicinistii din anul al patrulea și al treilea.

*

Boemii împotriva Rusiei. Ziarul din Praga *Hlas Narodna* a publicat un articol de fond, în care declară, că Rusia și Sărbia sunt responsabile pentru războiu. Sărbia, zice ziarul boem, poartă oduul, ce nu se poate șterge, pentru asasinarea părechii moștenitoare de tron; iar Rusia poartă rușinea, că voește să apere cu puterea sa o crimă josnică. — Despre panslavism articolul se exprimă în modul următor: Rusia de ce nu-și manifestă panslavismul față de Polonia? De ce nu iubește pe poloni, doar și ei sunt slavi? Pentru ce li-a desființat toată instrucțiunea publică? Pentru ce le închide bisericile? Pentru ce prigonește pe cetățenii poloni din statul rusec? La aceasta să răspundă fanștii aceia, cari văd idealul panslavismului în statul rusec. Dorim ca soldații monarhiei, cu ajutorul regimentelor noastre slave, să zdrobească tendințele guvernelor slabe și rele, care sunt responsabile de toate urmările războiului actual.

*

Flota aeriană a statelor europene. Deși arta sborului este departe de perfecțiune, totuși importanța sa nu se poate tăgădui. Aeronautica joacă astăzi mare rol în serviciul armatelor, mai ales când e vorba de recunoașteri. Primul stat, care a întrebuințat aeroplan și baloane dirigiabile, a fost Italia. Tripla alianță dispune de următoarele aparate de sburat: Germania are 21 de baloane, 450 aeroplan și 650 piloți; Austro-Ungaria are 8 baloane, 100 aeroplan și 240 piloți; Italia 6 aeroplan și mai multe monoplan, care acum se găsesc în stabilimentele de reparat. — Flota aeriană a puterilor din tripla înțelegere este următoarea: Franța are 10 baloane, 350 aeroplan și 1200 de piloți; Rusia are 12 baloane, 250 aeroplan și 250 piloți, (Rusia are și o fabrică pentru aparate de sburat, cu toate acestea își aduce aeroplanele cele mai multe din Franța), Anglia are 7 baloane, 200 de aeroplan și 700 de piloți.

Nr. 409/1914.

(566) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresți din comunele amintite mai jos se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”:

Suligete. Salar 1000 cor. dela comuna bisericească, ear restul s'a cerut dela stat, cvartir în natură, 1/4 jug. grădină și 2 st. lemne.

Hondol. postul al II-a. Salar 100 cor. dela comuna bisericească, ear restul cerut dela stat, cvartir în natură și 6 m² lemne de foc.

Boholt. Salar 600 cor. dela comuna bisericească și restul s'a cerut dela stat, locuință în școală, 1/4 jug. grădină sau 20 cor. 8 m² lemne pentru învățător și școală.

Cei aleși sunt datori a propune și în școala de repetiție, a instrui elevii în cântări și a conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au se și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteresc în termenul deschis și încât le stă în putință să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta și a se face cunoscuți cu poporul.

De va, la 20 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiter al gr.-or. al Devei în conțelegere cu comitetele parohiale.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 412/1914

(563) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului II învățătoresc de nou sistemizat din comuna **Bedeleu**, protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluției consistoriale din 26 Iunie a. c. Nr. 8198 școl. 1914, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: a) Salarul în bani conform § 4 din art. de lege XVI 1913, anume dela comuna bisericească cor. 100. — iar restul asigurat cu ajutor de stat prin rescrip-tul ministerial Nr. 187.156/1914; b) Relut de grădină cor. 20—; c) Locuință în natură deocamdată o odaie.

Dela ales, afară de celelalte datorințe oficiale, se cere să aibă aptitudini muzicale, spre a putea înfrința cor bisericesc și a conduce strana stângă în biserică la utrenie.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute, să se aștearnă subscrisului în termenul deschis.

Concurenții pe lângă prealabilă înștiințare aici se pot prezenta în comună spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia-Aranyosbánya, 14 Iulie 1914

Oficiul protopresbiter al gr. or. român al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 635/1914 prot.

(558) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala noastră din **Hărăstăș**, în baza înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 8477 Școl. 1914 se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1200 cor., din cari 600 cor. dela parohie, și 600 cor. din fondul cultural arhidiececan în mod provizor, până la resolvirea cererii înaintată pentru subvenție dela stat. Cvartir în natură și 1/4 jug. grădină.

Învățătorul ales va fi dator să instrueze în școala de toate zilele și în cea de repetiție, cum și să formeze cor și să cânte în Dumineci și sărbători cu elevii în biserică.

Reflecții să-și aștearnă petițiile instruite în ordine în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Turda, 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiter al înțelegere cu comitetul parohial din Hărăstăș.

Iovian Mureșan
protopop.

Nr. 391/1914.

(564) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan temporal sistemizat pe lângă parohul Ioan Onea din parohia de clasa III Hărăstăș, protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiunii consistoriale dtdo 26 Iunie a. c. Nr. 7583 B's. public concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt: jumătate venitul din porțiunea canonică și întregi venitele stolare circumscrise în foaia B. pentru congruă. Aceste venit se încasează conform declarației parohului dela 21 Aprilie 1913. Tot în declarația aceasta a parohului sunt normate și referințele dintre paroh și capelan.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute de regulamentele în valoare, se trimit subscrisului oficiu în termenul deschis. Concurenții, cu previa permisiune de aici, se pot prezenta și în comună, spre a cânta și cuvânta, resp. a celebra și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia-Aranyosbánya, 8 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiter al gr.-or. român al Lupșei.

Vasile Gan
protopresbiter.

Prospect.**Internatul cel nou din Brașov**

pentru elevii școalelor românești (gimnaziu, reale, comerciale) din Brașov s'a deschis în 1 Septembrie 1912.

Clădirea e impozantă, aproape de școală, și are:

- a) sale spațioase și luminoase de dormit (cu paturi de fier, cu somieră și saltea);
- b) sale luminoase de studiu;
- c) sale separate de mâncare (sofragerii);
- d) coridoare spațioase, închise, luminoase;

- e) conduct de apă (din izvoare de munte);
- f) local propriu de baie cu dușuri;
- g) încălzire centrală (calorifer);
- h) infirmerie (spital) în grădină;
- i) grădină mare cu pomi;
- j) cât mai curând; lumină electrică.

Elevii internatului capătă:

- a) hrană bună și igienică;
- b) sprijin la prepararea lecțiilor;
- c) baie;
- d) tratament medical;
- e) supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi și libertatea cuvenită.

Internatul e proprietatea școalelor și bucătăria se conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate anticipative, eventual și lunare.

Condițiunile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 Aug. n. și va fi însoțită de următoarele acte:

1. Ultimul testimoniu școlar.
2. Acte de naștere.
3. Act de revaccinare (numai pentru elevii claselor I—IV. gimn. și reale.)
4. Atestat medical, că elevul e sănătos.
5. Declarațiune legală, că părinții se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în caz de proces competența judecătorei din Brașov.

Fiecare elev va aduce ca sine:

- 6 cămăși de zi.
- 4 cămăși de noapte.
- pantaloni de baie.
- 6 izmene.
- 12 batiste.
- 12 părechi de ciorapi.
- 6 ștergare.
- 3 cearceafuri de pat.
- 1 plapomă cu nasturi.
- 3 cearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi.

1 pernă de cap.

4 fețe de pernă.

perie de cap, de dinți, de haine, de ghețe, peptene des și rar, săpun.

2 părechi de ghețe și pantofi de noapte.

6 șervete de masă și câteva cârpe de praf.

Chipul și uniforma obținută la școalele noastre din Brașov. (Aceste se pot comanda după înscriere. Chipul e obligat dela cl. III. în sus, iar uniforma dela cl. V.)

Toate aceste lucruri trebuie consemnate într'un inventar scris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnicu roșu rufe și hainele, cosând pe ele numărul, ce se va da deodată cu răspunsul de primire.

Rufe defectuoase (sdrețuite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plătierea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole, precum și banii se vor trimite la adresa: Ioan Petrovici, profesor gimnazial, Brassó (Brașov), Str. Prundului 39, care va da toate informațiunile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimenea expus de a fi refuzat în timpul puțin, e bine ca cererea de primire sau cel puțin de prenotare, să se trimită cât mai curând.

Direcțiunea internatului
(Strada Prundului — Porond u. Nr. 39).

Nr. 245/1914 of. prezbit.

(567) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala elem. confesională gr. or. română din parohia **Ciceu-Corabie**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român”.

Dotățiunea împreună cu acest post este: salar fundamental de 1200 cor., din care 400 cor. dela popor și 800 cor. ajutor de stat, uzat deja și de învățătorul anterior, — apoi locuință în edificiul școlar și grădină.

Alesul învățător este obligat, pelângă datorințele legali, a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei acolo la sfânta liturgie, precum și a instrui elevii școalei de repetiție.

neci și sărbători la biserică și a cânta cu ei acolo la sfânta liturgie, precum și a instrui elevii școalei de repetiție.

Concurenții au a și așterne rugărilor instruite conform legii, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică acestei parohii pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a se face cunoscuți poporului.

De j, 17 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiter al tractului Dej în conțelegere cu respectivul comitet parohial

Teodor Herman
protopresbiter.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiiu.Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om

năcăjit. Prețul cor. 2 50. + 20 fil. porto.

Boldor A., *Dare de samă* asupra mișcării

literare pedag. din anul școlar 1912/13. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto

Bunea Dr. A., *Incerare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă

cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.*Cartea Verde*, textul tractatului de pace

dela București 1913. Prețul cor. 1 50. + 20 fil. porto.

Cazaban A., *Intre Femeie și pisică*, romane. Prețul cor. 1 50. + 20 fil. porto.Chirișescu M. I., *Grănicerul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă

cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poveste vitească în 3 acte. Prețul cor. 1 50

+ 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria*, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.Dulfu P., *Gruia lui Novac*. Epopee alcătuită din cântecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrațiuni de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1 50, ed. de lux cor. 2 50. + 20 fil. porto.*Eroii Noștri*, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I

conține: Răsboaiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian.

Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiele lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspântii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888—1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Daus. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Galaction G., *Biserica din Răzoare*, romane și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 coroană. + 10 fil. porto.Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tălcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte poezii. Prețul cor. 2 50. + 20 fil. portoHodoș Z., *Masă ieftină*, gătitura mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 1 20 + 10 fil. porto.Horia-Petra-Petrescu, *Văduvicioara* și alte

gase monologice pentru bărbați și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

In Teara lui Vlaicu. Prinos pomenirii lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.Ionescu Sisești G., *Călător*. Prețul cor. 1 50. + 10 fil. porto.Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 1 25 + 10 fil. porto.Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții ținute la Universitatea din București. Prețul cor. 3 50 + 30 fil. porto.Irimescu Cădești I., *Pe durmurile Cadri-laterului*, impresii și note. Prețul cor. 1 50 + 10 fil. porto.Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.Lazar Stefan, *Floarea Betuliei*, roman din

epoca Asiro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru Ciura. Prețul cor. 1 80. + 10 fil. porto.

Lecca Haralamb G., *Dincolo, Din Dunăre în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.*Legea pentru Curtea de Casațiune și de Justiție*. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.Locusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 1 50. + 10 fil. porto.Lovinescu E., *Aripa morții*, roman. Prețul cor. 1 80 + 10 fil. porto.Lupaș Dr. I., *Șaguna și Eötös*, conferință ținută în sala festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociațiunea” din Sibiiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.Minulescu I., *De vorbă cu mine însu-mi*, poezii, cu desemnuri de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.Moldovan S., *Ardealul II*, Ținuturi de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.Mureșanu Iacob, 1812—1887 *Album Comemorativ* Prețul cor. 3 50. + 20 fil. porto.Murnu G., *Istoria Românilor din Pind**Vlahia mare* 980—1259, studiu istoric după izvoare Bizantine. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Pătrășcanu D. D., *Timotei Mucenicul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Pillat I., *Eternități de o clipă*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Popescu General Al. Candiano, *Răsboiul Neatârândrei*, asaltul și luarea Griviței. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.Pușcariu Ioan cavalier de, *Notițe despre întâmplările contemporane*. Broșată cor. 3, legată cor. 3 50 + 20 fil. portoPușcariu Dr. I., Ioan de Preda, Dr. L. Borcea, Dr. I. Lupaș, Dr. Ioan Mateiu și Dr. S. Dragomir, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*. Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.Rădulescu-Nger N., *Orfanii Neamului*, Roman Naționalist. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.Sadoveanu M., *Privești Dobrogene*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Schiopul I. I., *Chestiunea polonă*. Rolul co-operativelor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania cu o hartă explicativă. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Sergent St. G., *Amintirile mele din Răsboiul pentru Independență*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.Simionescu-Râmniceanu M., *Propilee Artistice*, articole Teoretice și Dări de seamă. Prețul cor. 2 50. + 20 fil. porto.Stanca Dr. S., *Pocăitii*, Studiu pentru combaterea sectei pocăitilor. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.Stoica G., *Alte vremuri*, schițe și povestiri. Al 3 lea volum din Biblioteca Scriitorilor dela noi care apare sub aspicile „Asociațiunii”. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.Suciu Em., *Tigamul la vânat*, comedie originală în două acte și *Arde în țigănie*, în versuri. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.Theodorian Caton, *Povestea unei Odii*, romane. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.Virgiliu, *Eneida*, tradusă în proză de N. Pandelea. Prețul cor. 2 50 + 20 fil. porto.*Vitejile lui Mihai-Vodă*, documente publicate de Nerva Hodoș. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.Vlahuță A., *Deptate*, romane. Ediția I-a a acestor cărți s'a trecut în decurs de vreo câteva zile toate și a eșit deja ediția II-a în 5—6 mii de exemplare. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.